

Šahs

Šahs – lieliska galda spēle!

No šīs senās spēles tagad ir izveidojusies ar rīcību un taktiku piesātināta nakts lauka spēle!

Tāpat kā oriģinālajā spēlē, mērķis ir sagūstīt pretinieka karali. Katram spēlētājam tiek piešķirta figūra, kurai ir dažādas specializācijas – tāpat kā šahā.

Spēles dati

- **Vecums:** 10+
- **Ilgums:**?
- **Dalībnieku skaits:** vismaz 22
- **Vadītāji:** 1 spēles vadītājs, 1 cietuma uzraugs, 1 algotnis (paskaidrojums sekos)

Materiāli

- 4 virves (aptuveni 1 m)
- Norobežošanas lenta
- 7 lukturīši (pārliecinieties, ka neviens dalībnieks neienes savu)
- Spēļu nauda
- Atbrīvojuma kartes

Sagatavošanās

- Sadaliet dalībniekus grupās, kurās ir vismaz 11 un ne vairāk kā 19 cilvēki.
- Ar barjeras lenti norobežojiet cietuma teritoriju.

- Izvietojiet katras grupas nometnes ap cietuma perimetru (skatīt attēlu „Spēles laukums”).
- Katrai grupai izdaliet 3 lampas (vienu, lai atzīmētu nometni, pārējās – torņiem; paskaidrojums sekos) un vienu novietojiet arī cietuma iekšienē.
- Katram spēlētājam iedodiet pa 1 monētai.

Spēles laukums

Spēles gaita

Sākumā katra grupa atrodas savā nometnē, tad spēlētājiem tiek piešķirtas figūras (piešķiršana notiek slepeni -> tas ir taktiski svarīgs elements), un pēc starta signāla tiek uzsākta spēle.

Tagad grupas cenšas noņemt pretinieku grupas karali, vienlaikus, protams, aizsargājot savu karali.

To viņi dara, savstarpēji notverot viens otru; notveršana šajā spēlē balstās uz uzticēšanos – pretiniekam vairākas reizes tiek „piesists” pa muguru – ja ir sasniegta pretinieka figūras vērtība (skatīt „Figūras”), viņš „mirst”. „Problēma” slēpjas tajā, ka tikai pats zini, kāda figūra tu esi -> godīgums ir svarīgs!

Uzmanību: „sitieniem” jānotiek 10 sekunžu laikā – pretējā gadījumā jāsāk skaitīt no jauna!

Piezīme: figūras vērtība = cik reizes jāpiesit pa muguru, lai to noķertu

Ja kāds nomirst šādā veidā, viņš nonāk cietumā.

Lai atbrīvotu komandas biedru, pie algotņa par 1 naudas vienību jāiegādājas atbrīvošanas karte – to tagad var apmainīt pie cietuma uzrauga pret komandas biedru.

Ja komandai beidzas nauda, tā vairs nevar atbrīvot nevienu.

Spēle beidzas, tiklīdz iestājas kāda no šahā pazīstamajām situācijām:

- Mats: karalis ir notverts; viņa komanda zaudē
- Pats: uz laukuma ir palikuši tikai karaļi — neizšķirts

Figūras

Katrai grupai:

(Sastāvs: figūru skaits, vērtība)

- 1 karalis 5x [*Ārpus nometnes var **pārvietoties** tikai ar zirgiem (drīkst palikt uz vietas) – ja viņš tiek notverts, spēle ir zaudēta*]
- 1 dāma 4x [*var tieši nogalināt karali, pat ja tas atrodas „uz” zirga^{1 1}*]
- 2 bīskapi 2x [*var pārvietoties arī ienaidnieka nometnēs*]
- 2 torņi (īpašs gadījums²) [***Vienīgie** spēlētāji ar laternām, taču, tiklīdz laterna ir ieslēgta, tie vairs nedrīkst pārvietoties; to uzdevums ir izgaismot laukumu -> tie nevar notvert nevienu*]
- 1 izlūks 2x [*var uzspriecināt torņus (sk. 1. pielikumu)*]
- -> pārējie (vismaz 4) zemnieki 1x [*var pārvērsties par zirgiem*]
- Papildus 2 virves zirgiem¹

¹Ja divi zemnieki kopā turas pie vienas virves, tie veido zirgu (3x „chiken”)² ja viens no tiem tiek pārvietots, otrs atkal kļūst par zemnieku

^{1 1}Karalis ārpus savas nometnes drīkst pārvietoties tikai „jājot”, t.i., viņš kopā ar diviem zemniekiem turas pie vienas virves; šajā posmā vispirms ir jāiznīcina zirgs (izņemot dāmu).

²Tornus var notvert **tikai** izlūks (1x „chiken“), pēc kā tie apmainās figūrām (izlūks kļūst par torni; torns kļūst par izlūku)

Figūras bez grupas:

- 1 algočnis [pārdod bezmaksas biļetes un informāciju par citām grupām]
- 1 cietuma uzraugs [apsargā cietumu, atbrīvo ieslodzītos apmaiņā pret bezmaksas biļetēm]

Avoti

- Vāka attēls (Checkmate.jpe): © Alan Light / www.wikimedia.org
- Spēles laukuma attēls (Spielfeld.pgn): Reto Flütsch